

EDINOST

Posamezne številke po 8 vin., zastave 10 vin. Oglasi se računajo na milijone v širokosti ene kolone. Cene: oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 10 vin; obrtnice, zahvale, poslanice, vabila, oglasi denarnih zavodov mm po 30 vin; oglasi v tekstu lista do pet vrst K 20.—; vsaka nadaljna vrsta K 2.—. Mak oglasi po 6 vin. beseda, najmanj pa 60 vin. Oglase sprejema Inzeratni oddelk "Edinosti". Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi listu. Plačuje se izključno le upravi "Edinosti". Plača in toži se v Trstu. Uprava in Inzeratni oddelk se nahajata v ul. sv. Frančiška As. št. 20. Poštomobilni račun št. 841.652.

Demisija Seidlerjevega kabineta.

DUNAJ, 23. (Kor.) Današnji ministrski svet je sklenil demisijo kabineta.

Nezapravica Poljskega kluba Seidlerja. DUNAJ, 22. (Kor.) Poljski klub je soglasno sprejel predlog, ki jemlje krakovske sklepe parlamentarne komisije Poljskega kluba na znanje. Poljski klub protestira proti vsem poizkusom kake vlade § 14 in zahteva, da pride ustavni red v državi do polne veljave. V spoznanju, da je ohranitev in okrepitev monarhije v interesu poljskega naroda, izjavljajo Poljaki svojo pripravljenost, da dovolijo državi, kar je potrebno za obrambo njenega obstoja, vendar pa so odločno proti vladi, katere delovanje smatrajo škodljivo. Upoštevalje, da je deloval ministrski predsednik dr. Seidler na škodo poljskih narodnih interesov, da njegova vlada ni znala rešiti prehranjevalnega problema in da njegov režim ogroža parlamentarizem in obstoj ustavnega reda, odreja Poljski klub ministrskega predsednika dr. Seidlerja svojo zaupnico. Poljski klub zahteva takojšnje sklicanje državnega zbora in izjavlja, da je pripravljen, da se pogaja s strankami, ki hočejo sestaviti večino, da se določijo temelji za redno parlamentarno delovanje.

ZVEZNA ARMADNA POROČILA.

AVSTRUSKO. DUNAJ, 23. (Kor.) Uradno se razglša: Bojni ob Pjavi so bili tudi večerj manj strditi. Le na južnem krilu naše armadne fronte je sovražnik popoldne zopet pričel svoje protinapade. Sicer povsod topovski boj.

Hudo, plohisto deževje, ki je v zadnjem tednu skoro vsak dan kakor iz škafov lilo nad Beneško in poplavilo široke proke nizine, je bremena le pomanjkanja čet pomozilo. Pjava se je izpremenila v deroč veletok, čegar vodne mase so ponovno preprečile promet med obema progama za mnogo ur. Tako je bojevnikom na fronti le z največjimi težkocami mogoče dobavljati najpotrebnejšo municijo in hrano. Tem večje priznanje gro hrabrini četam, katerih bojna sila ni opešala niti v tako krutem položaju.

Načelnik generalnega štaba.

NEMSKO.

BEROLIN, 23. (Kor.) Veliki glavni stan javlja: Zapadno bojišče. — Armada kraljeviča Ruprechta: Na obeh stanih Somme se je nadaljevalo gibanje sovražnika. Ponočen napad Italijanov pri Morlaucourt, med Ancre in Sommo, se je razbil v našem ognju. — Armada nemškega cesarjeviča: Francoski delni napadi jugovzhodno Merya so bili odbiti. Jugozapadno Reimsa smo pri kratkih pehotnih bojih z Italijani ujeli 36 mož. Poročnik Löwenhardt je izvojeval 28. letosko zmago.

SOVRAZNA URADNA POROČILA.

Italijansko poročilo.

22. junija. — Močni sovražni ofenzivni pritisk, ki sta ga junaški odpor in protiofenziva naših čet ustavila na vseh frontih, od večera 20. t. m. ni bil ponovljen. Večera je izvršil sovražnik še en močan kraljevičev napad v smeri Lossone, jugozapadno Fossalte, a je bil odbit s krvavimi izgubami. Njegovo srdito koncentrično streljanje na Montello in severozapadno Grappe je izzvalo srdito protistreljanje naših baterij. Zaporeni poizkusi sovražne pehote, da bi napredovala, so bili preprečeni. Pri Cavazuecherina so naši hrabri mornarji in bersaljerji, podpirani krepko od mornariških topov, z novo in siljajo akcijo razširili predmostje in privedli s seboj 150 ujetnikov, več orožja in materiala. Na ostali fronti smo v manjših podvezljivih razširili lastne črte. Na asijski planoti je eden naših oddelkov vdrl pri belem dnevu v neko srednjo sovražno postojanko in po enournem boju ušel posadki. Sestrščili smo 10 sovražnih letal in 3 prizvezne balone.

Francosko poročilo.

21. junija zvečer. — Na vseh frontih nič novega.

DOGODKI NA MORJU.

DUNAJ, 22. (Kor.) Meseca maja je bilo potopljenih skupno 614.000 ton sovražne ladijske prostornine. Od pričetka vojne so izgubile sovražne trgovske mornarice okoli 17.760.000 ton, od teh nad 10 milijonov angleških.

IZ VELIKE RUSIJE.

Sirmoglavljenje sovjetov v guberniji Samari.

MOSKVA, 22. (Kor.) Glasom poročila nekoga lista je bilo v guberniji Samari gospodarstvo boljše.

PODLISTEK.

Pustolovčevi zapiski.

Roman. Iz francoskega prevedel A. R.

— Moj naslov? — je vprašal vikomt. — In prišli ste semkaj? — Da. — A mene ni bilo doma. — Vem. Potem smo se peljali h gospodu de Maubertu in k vam vsem, ki me čujete sedaj in česa ste iskali? — Petdesetisoč frankov. Splošen krahot je spremljal te besede. — Vi se smejete, — je nadaljeval Lansac; — zagotoviti vas pa morem na svojo čast, da stvar ni smešna. — Ne brigajte se zanje in pripovedujte dalje, — mu je svetoval baron, in Lansac je nadaljeval: — Kakor je tudi hitro dirjal konj, pa smo vendar šet brezuspešnim iskanjem zamudili precej časa, in kmalu smo čuli uro, ki je bila enajst. Tada je dama, ki naju je spremljala in je dotlej neprestano jokala, glasno vzkriknila. Albert je sedel poleg mene, in čutil sem, da se je tresel po vsem telesu. Iznova se je sklonil skozi okno in zaklical kolječiva: »Rue Quénégaud št. 16. Vozi, kolikor moreš hitro. Če opešate konj, ga plačam taze. Vor

vikov strmoglavljeno in proglašeni vsi sovjeti za neveljavne in razpuščene. Vojaško poveljstvo nad Samaro je prevzel neki kolegijski polkovnik Gal-kinom na čelu. Na več krajih mesta je bila razobešana stara ruska narodna zastava.

Upor češko-slovaških težil.

MOSKVA, 22. (Kor.) Glasom listov je general Dutov na vsej progi, ki vodi v Omsk, radi napadov železničarjev na črti Omsk-Tjumen na Čehe, proglašil obsedno stanje. Čehi in kozaki pridirajo pod vodstvom francoskih častnikov proti Išimu. V guberniji Tambov je bilo proglašeno vojno stanje.

Mikado — angleški maršal.

LONDON, 22. (Kor.) V Tokiju je prispelo posebno odposlanstvo s princem Conoughom na čelu, da izroči cesarju angleško maršalsko palico.

Henderson o nalogah organiziranega delavstva.

LONDON, 22. (Kor.) Tekom svojega govora v Brightonu je Artur Henderson naglašal, da je organizirano delavstvo spoznalo, da so demokracije sveta na razpotju in da bi napačna izbira zamogla dovesti k anarhiji, nemiroj, kaosu in trajnemu militarizmu. Mi smo za boljše pot, ki vodi k prostim narodom, ki naj se združijo na načelih pravičnosti, enakosti in svobode. Ker je govornik že dolgo v zvezi z organiziranim delavstvom, naglašal še enkrat svoje zaupanje v konstitucionalne metode in v možnost rednega socialnega napredka in reda brez prelivanja krvi.

Litvinci in versajski sklepi.

BERN, 23. (Kor.) Tu je bila objavljena sledeča izjava litvinskega Narodnega sveta: Sprejemajoč dne 3. junija v Versailles proglašeno izjavo aliranih vlad in priznavajoč pravičnost obnovitve Poljske v etnografskih mejah, ugotavlja Litvinski Narodni svet sledeče: 1. Da vlade zaveznikov kljub svojim številnim izjavam za pravice narodov niso upoštevale upravičenih zahtev litvinskega naroda, ki stremi po popolni neodvisnosti. 2. Da so vlade entente s tem, da so se zavezale za obnovitev Poljske z dohodom k morju, težko oškodovale življenjske interese litvinskega naroda. 3. Da bi taka Poljska, ki bi vsebovala nepoljske elemente, nikakor ne mogla postati nositeljica trajnega miru v Evropi, pač pa ognjišče anarhije in kaol za bodočo vojno. 4. Da je bila ta izjava po vseh žrtvah Litvincem v ruski armadi za stvar entente tako nepravilna in neumestna in še bolj za sedaj, ko se bojuje na zapadni fronti več desetisočev Litvincem pod ameriški zastavami.

Odkrivanje nadvojvode Maksa.

DUNAJ, 23. (Kor.) Cesar je podelil majorju Maksu viteški križec Leopoldovega reda z vojno dekoracijo in meči.

Odkrita beseda.

Ko si prišel na Goriško, je bila tam enotna narodna stranka pod vodstvom duhovnika dr. Gregorčiča. Ti si se pridružil stranki in sprejel iz njunih rok mandat za deželni zbor in odbor. Veselil si se, ker sem upal, da povzdigneš naš tamošnji narod do tiste veljave, ki mu že po številu gre. In res si začel z organizacijo kmetskega, zlasti pa trgovskega stanu. A kmalu si se z Gregorčičem sprl, razbil; do tedaj enotno stranko in zanesel kranjski razdor na Goriško. Ena najbolj žalostnih posledic je bila ta, da se je vstavila akcija za pridobitev obeh mandatov trgovske zbornice, ki bi bila priselna Slovencem večino v deželnem zboru in ki je bila že dobro uvedena. Še danes sta ta dva mandata in s tem večina v laških rokah v deželi s skoraj dvetretjinsko slovensko večino.

Začel si organizirati napredno stranko. Kmalu je prišlo tudi tam do nesoglasanj in konec je bil, da si menda l. 1908. zapustil tudi to stranko, in da si kmalu po objavi svoje večkrat omenjene knjižice, ki stoji še vsa na nacionalističnem stališču, pristopil k socialno-demokraciji. Kaki nagibi so Te vedili pri tem, nočem preiskovati; toliko pa je za me gotovo, da si se s tem odpovedal vsaki možnosti za aktivno posezanje v politično življenje dežele, v kateri bivaš, sploh odpovedal vsakemu praktičnemu političnemu delu.

Goriška je zlasti v slovenskem delu agrarna dežela, v kateri lahko pridobiš za svoje ideje kakega nezadovoljnega mladega učitelja, nikdar pa prebivalstva samega. Industrijalnega delavstva ni in tako si bil voditelj brez stranke. Skušal si zato zadobiti vpliva na vso jugoslovansko soc. demokracijo.

IV. Drama.

V pripovedovanju gospoda de Lansaca je bilo nekaj tako neobičajnega in mikavnega, da so Raphaelovi gostje vkljub svoji naraščajoči pianosti kmalu posvečali pripovedovalcu vso svojo pozornost, kolikor so sploh še mogli. On pa je nadaljeval: — Albert de Prie je s krčevito vzemirnostjo prišel za težko železno trkalo; toda ni ga še izpustil, ko so se vrata hipoma odprla, in sva stala pred tisto osebo, katero sem takoj spoznal v luči svetiljke. Bil je človek, ki ga poznate vsi, bankir Viljem Stackpland. — Tisti, ki ima tako lepo ženo? — je vprašal Raphael. — Da, — je odgovoril Lansac, — ženo, ki je tako lepa, da jo splošno imenujejo lepo Angležinjo. Bankir je bil videti enako potrkan Albert, in ko je zagledal naju, je hitro odskočil, kakor da bi bil stopil na strupeno kačo.

(D)lig

kratično stranko, na tiste stranko, ki si je očital v svoji brošuri: »Tako so n. pr. vse jugoslovanske soc. dem. stranke strogo marksistične prvega, najstarejšega kova. Niti ena se ni razvila organski, vsled potrebe posameznih narodnosti, dežel ali držav. Zastopstva soc. dem. strank na slovenskem jugu so doktrinarna in se niso rodila naravnost iz narodnosti.«

Nekaj časa si še imel v stranki vplivno, morda celo odločilno besedo. A si-li morda stranko izvedel iz doktrinarnosti, si-li jo prilagodil potrebam našega naroda? Poslušaj, kaj Ti pravijo Tvoji mlajši sodrugi: »Soc. dem. stranka, ki je do danes edina pri nas propagirala socializem, ni vedno in povsod dovolj globoko in široko zajemala iz naroda. — Propagatorji in voditelji stranke se ne zavedajo tega, da so sicer socialistične ideje mednarodne, vsemu človeštvu skupne, ali da se te ideje oblikujejo in udeležujejo pri različnih narodih različno. Idejno zamažajoča iz nemškega socializma je enostransko posnemala delovanje nemške soc. dem. stranke in nje naprave.« (Akademija 1. in 2. št.) in

»Inače Tuma s svojim historičnoformalističnim motrenjem dogodkov samo bega duhove, zlasti ker hoče zaeno biti priznan politični voditelj in se vedno identifikuje z jugoslov. soc. demokracijo. Kdo se bo danes še prekal zaradi formulacije jugoslovanske deklaracije?« (Akademija 3. in 4. št.)

Tvoj članek v »Lavoratoru« kaže, da si se sprl tudi s zadnjimi svojimi somišljeniki. Odgospodaril si torej pri vseh slovenskih političnih strankah in stojiš osamljen. Svoje ideje propagiraš sedaj po nemških in laških listih. To je končni uspeh Tvoje politične delovanja!

A na gospodarskem polju, kjer razvijaš včasih tako lepe nazore in podajaš dalekopotezne načrte? Ustanovil si »Trgovsko-obrtno združbo«, a si jo v kritičnem času — zapustil! Danes se nahaja v malo prijetni likvidaciji. Ustanovil si veliko »Mizarstvo združbo«. Tvoji načrti so segali do Dunaja in Aleksandrije. Lepo se je razvijala; no, Ti nisi mogel krotiti individualističnih, egoističnih stremiljenj posameznih združnikov. V resnem momentu si jo zapustil in prišel je — polom.

Ti gotovo ogorčeno odbijaš očitjanje, da si Ti zakrivil vse te politične in gospodarske polumere. Hotel gotovo ne! Imel si naboljo voljo, delal si neumorno in požrvalno, nedostajalo pa Ti je — vodilskih zmognosti. Voditelj mora svojo osebo podrežati stvari. Ako se pokažejo nesoglasja, jih mora izravnavati. General, ki ne vztraja v kritičnih momentih — in četudi so provzročeni po krivdi drugih! — pride pred vojno sodišče. Ti nisi vztrajal; Ti si se vzaljen potegnil nazaj in si neredkokrat iz maščevalnosti pobjal to, kar si bil sam vstvaril. V tem tiči Tvoja krivda, tragika Tvoje usode.

Ni dovolji, da se razvijajo dalekosežni programi in da se potem zabavlja nad drugimi, ker jih nisi še do pričetka izvedel! Zakaj jih pa Ti nisi izvedel? Saj si bil menda tudi Ti poklican v stol Tudi Ti si spadal in spadaš, vkljub svoji sedanjosti proletarski pozici k slovenski inteligenciji. Bila je torej v prvi vrsti Tvoja naloga, da izvedeš svoje programe.

Ako si to poskusil in pri tem ponesrečil, tiči v zrok edino le v Tebi in nimaš pravice, da kriviš druge. Politični voditelj se ne voli; njegovo delo ga vsiljuje narodu. On pa mora znati uporabiti in ohraniti pridobljeni vpliv. Seveda ne z absolutističnim nastopanjem in z brezobzirnim potlačevanjem in zasmehovanjem z njegovim nevjemočih se mnenj lastnih sotrudnikov! To dandanašnji ni dovoljeno niti državnim mogotcem vkljub bajonetom, na katere se opira njihova moč.

Jedro vsake realne politike je sklepanje kompromisov med lastnimi somišljeniki in neredkokrat tudi z nasprotniki. Geslo vsakega politika mora biti: Viribus unitis! Tvoje pa je bilo: Divorcus! Ločimo se! Tako nisi mogel imeti uspehov; uspeh pa je edina priznana sodba o umestnosti kake politične taktike.

Zlasti pri našem narodu treba zbirati vse razpoložljive moči. V boju za obstanek se morajo osebni in razredni interesi podrežati skupnim narodnim interesom. Mal narod pa bje boj za obstanek tudi v središču svojega ozemlja: vsi smo ogroženi granicariji.

Zato se nisem mogel spriznati s Tvojim propagiranjem internacionalnih načel in — fraz med našim narodom. Ti hočeš svedeti tudi biti naroden; razlikuješ pa s drom. Pucherjem med nacionalnim in nacionalističnim delom in vidiš rešitev narodnega problema v — internacionalni

Moji vtisi iz dobe vojne.

Spisal H. Jerkič.

(Dalje.)

Peljem se v Ljubljano. Dve ljubki hčerki matere Slave mi sedita nasproti, dve ravnkorn razcveteli rozi v vrtu Slovenije. »Ach wie schwill ist es hier! Minka, prosim, odpi mi okno, sonst erstickte ich. Aach! wie schön! Sedaj že lažje diham. — Zapalita si svalčici, pušita, elegantno se naslanjata v blazine in izpod poluzaprtih vek strmita, v časnik (Kako sta mi imponirali!) Ach, Mary, schau: Podpis za vojno posojilo — siehst du? Und hier unten, ganz unten, steht auch unser Name, oh, pomisli, tudi naše ime! Kako je to fletno! Mene pa je nekaj zbolelo v srcu in spomnil sem se uboge begunke z otrokom v naročju na postaji v K.... Spomnil sem se, kako je milo jokale tožila, da je izgubila zadnje svoje imetje, svoto denarja in bo morala sedaj z otročičkom v Lipnici, v strašno grobišče goriskih beguncev! In spomnil sem se tudi, kako sta se prezrljivo nakrcmžili lept usteli: »Wie widerlich sind mir solche Szenen!«, Ja, Mary, ekelhaft! Res, škoda bi bilo vinarja za tako raztrganko, ki žali estetični čut nežnih dam, res, škoda, ko je toliko drugih plemenitejših namerov! Postaja v M.... »Minka, Minka, pridj sem k oknu! Siehst du dort den charmannten Offizier Haus von L.? Diesen mit dem schwarzen Auzen und dem fischen Schnurrbart?«

Da, tam je stal, kot vilit iz voska, eleganten, »fesch«, o, on ni mogel žaliti estetičnega čuta mojih sopotnic! In pričelo so švigati strele iz jasne modrine četverih očes na Marsovega sina, bolj goreče in bolj uničujoče kot strele bojne nevihte! O da bi jih videli, o da bi jih videli! Obrnil sem se v stran in velika žalost je legla na moje srce. — Zgostile so se megle, a tam daleč, daleč za Triglavom je začelo grmeti in se ljutiti in jeziti bliski so švigali čez temni svod....

Deževalo je, ko sem izstopil v Ljubljani. Padale so goste solze na zemljo in zdelo se mi je, da plavata nad mestom dve mrtvaški glavi z neskončno žalostnimi očmi, iz katerih vreje te solze na belo Ljubljano. In blede njih ustne Sepečejo in opominjajo — ali jih ne vidite, ali jih ne čujete? Ne, ne čujete jih, na Dunajski ulici so izginile krvave sledi 20. septembra in opominje ni motilo nemškega čebljanja. — Ne, niso se zjasnila Kranjec še vremena in črni krogar plahuta zmagoslavno nad našo Slovenijo, pogreznjeno v valovih tujinstva.

»Prosim Ciril-Metodove vžigalice. — — — Kaj je to? Zin—d—höl—z—chen! Se enkrat prečitam. Ne, nisem še motil. Držal sem v roki male palčice, ki bi jim nikdar ne prisodil tolike učinkovitosti. Vnele so v meni silno ogorčenje, da sem jih vrgel srdito v tla, kajti takih »Zündhölzchen« imamo že odveč. V raznih oblikah, ob raznih prilikah, netljo z njimi naši zakletki sovražniki plamteči kres naše svete jeze — toda pride čas, ko plane dolgo zaletavani omeni in dan in tedaj, bratje, običame ble-

ideji. To je, oprosti, le več ali manj duhovita igra z besedami.

Odlučno za našo politiko je le vprašanje, ali imamo podrežati razredne interese narodnim, ali te poslednje razrednim? Zastopnik prve alternative je nacionalist, druge — internacionalist. Kdor je za ohranitev naše narodne individualnosti, mora biti nacionalist! V svojem narodu se lahko zavzema za interese enega ali drugega razreda, v boju za obstanek proti drugim narodom pa ni mesta za internacionalna načela! To je pokazala sedanja vojna na nedvomno načln.

Internationalne sedaj sploh ni; Ti pa pričakuješ rešitve našega narodnega problema od tiste, ki naj bi — se le prišla!

Ako bi mi posnemal Tebe, bi odbil od sebe ves kmečki in ves trgovski stan, od katerih dveh je v prvi vrsti odvisna usoda Jugoslavije. Tako si Ti sam ušil v omenjeni brošuri! A tudi delavce bi izgubil s samo internationalno propagando. Pri nezavednih delavcih v Trstu znači internacionalizem potopljenje v Italijanstvu, na Štajerskem in Koroskem pa v nemstvu. V nemnih letih bi mi bili generali brez armade, kakor se je to sedaj menda zgodilo — Tebi!

V tržaškem ljudstvu je bilo treba vzbujati šele narodno zavest in lubezen in spoštovanje za maternega jezika.

Ti se sedaj rogaš temu delu. To je seveda mnogo lažje nego v podrobem delu znašati tiste kamence in kamne, iz katerih se šele vzdigne pomorna stavba kulturnega napredka in politične gospodarske neodvisnosti, o kateri znaš Ti tako lepo — pisati

Dočim si Ti pisal le gostobesedne programe, zlohotne kritike in filozofične razprave, smo mi brez pisanih programov izvrševali težavno, mnogokrat nehalčno, a prepotrebno delo v dosegu končnega cilja, zapisanega nam vsem globoko v srca.

Kajak Ti je na novo internacionalno, kakor čakajo Izraelci še vedno na Odršenika: mi pa se ravnamo po Tvojih nekdanjih besedah, da: »le v samopomoči in v samozavesti je spas jugoslovanskih plemen! Le v lastnem delu se dobi moč za vzdrževanje in za napredek.«

O tem pa, ali smo mi ali si Ti na pravi poti, naj sodi narod!

Dr. O. Rybář.

Naša kulturna mislija.

(Iz hrvatskih krogov.)

Kar bi se bilo moralo že davno dogoditi, se je slednjič zgodilo: šele sedaj je začela hrvatska opera odgovarjati svoji misli. Svrha hrvatske opere ni bila — ne, tega luksusa si mi ne moremo dovoljevati! — le ta, da nas Hrvate v naši prestolnici zabava, niti bi si ne želeli tega luksusa. Naloga opere hrvatske je, da zbira vse cvetove svetovne kulture, in ko je zbrala vse najlepše cvetove, da ta mali narod, nepoznan dosedaj, ker se ga ni hotelo priznavati, more nastopiti tudi na pozoriščih velikih drugih mest in narodov, ter da dokaže s tem, da mi nismo tisti barbari, za kakršne so nas opisovali naši sovražniki.

S tem je hrvatska opera — odločivši se slednjič, da stopi pred sodbo drugih narodov, do danes nam neprijetelskih — vedno doprinesla naši kulturi, nego stotine in stotine knjig; napisanih na hrvatskem jeziku: v obrambo naš, tako nepravilno, tako strašno očrniljen po naših neprijateljih, ki so nas predstavljali pred Evropo, kakor da smo še vedno isti ter da se v obče ne moremo evolucionirati, da smo ostali vedno, kar smo bili, navadni sanjarji, vedno oni isti — pod drugo blazjo formo — barbari, narod, ki ni nič ustvaril, nič izumil in z ničemer dokazal, da tudi on more, celo mora zahtevati mesta pri miži svetovne kulture.

Čim je bil napovedan prihod hrvatske opere v Trst, sem radostno pozdravil ta korak. Enkrat se mora človek odločiti na vse, mora slednjič dokazati, kdo je, kaj je, kaj zna in more. Človek, ki se v življenju ne more odločiti na tak korak — umira in pada v pozabnost in teden dni po njegovi smrti se ga nikdo ne spominja več....

Trst, ta strah vseh pevcev, si je naša opera osvojila na en mah, tako, da ga danes ni niti enega človeka, ki bi se ne divil in čudil naši operi. Ravno večeraj — povodom uprizoritve »Tosca« — mi je neki inteligentni Italijan rekel: »Vse sem mogel razumeti, ali nikdar nisem mogel verovati, da morejo Hrvate imeti to, kar posedujejo: tako opero, ki je v kompleksu izvrstna — prav to, česar pri nas Italijani, na žalost, manjka. Namreč: če je tenor ali bariton dober, pa so orkester in zbori izpod kritike. Tako opero, izvrstno v vsem kompleksu, je redko najti. Uprav divim se vam Hrvatom na vašem trudu, s katerim ste mogli

Da, tam je stal, kot vilit iz voska, eleganten, »fesch«, o, on ni mogel žaliti estetičnega čuta mojih sopotnic! In pričelo so švigati strele iz jasne modrine četverih očes na Marsovega sina, bolj goreče in bolj uničujoče kot strele bojne nevihte! O da bi jih videli, o da bi jih videli! Obrnil sem se v stran in velika žalost je legla na moje srce. — Zgostile so se megle, a tam daleč, daleč za Triglavom je začelo grmeti in se ljutiti in jeziti bliski so švigali čez temni svod....

Deževalo je, ko sem izstopil v Ljubljani. Padale so goste solze na zemljo in zdelo se mi je, da plavata nad mestom dve mrtvaški glavi z neskončno žalostnimi očmi, iz katerih vreje te solze na belo Ljubljano. In blede njih ustne Sepečejo in opominjajo — ali jih ne vidite, ali jih ne čujete? Ne, ne čujete jih, na Dunajski ulici so izginile krvave sledi 20. septembra in opominje ni motilo nemškega čebljanja. — Ne, niso se zjasnila Kranjec še vremena in črni krogar plahuta zmagoslavno nad našo Slovenijo, pogreznjeno v valovih tujinstva.

»Prosim Ciril-Metodove vžigalice. — — — Kaj je to? Zin—d—höl—z—chen! Se enkrat prečitam. Ne, nisem še motil. Držal sem v roki male palčice, ki bi jim nikdar ne prisodil tolike učinkovitosti. Vnele so v meni silno ogorčenje, da sem jih vrgel srdito v tla, kajti takih »Zündhölzchen« imamo že odveč. V raznih oblikah, ob raznih prilikah, netljo z njimi naši zakletki sovražniki plamteči kres naše svete jeze — toda pride čas, ko plane dolgo zaletavani omeni in dan in tedaj, bratje, običame ble-

doselji to. Kajti, kaj slinoga je težko najti tudi pri večjih narodih! Zadovoljen po taki hvali, sem mu odgovoril: »Vidite, dragi gospod, da mi nismo tisti barbari, kakor so nas opisovali naši sovražniki! On pa je nadaljeval: »Ko sem videl »Traviato« in »Tosca«, kakor ju izvajajo vaši umetniki, mi je srce močnejše bilo in raje sem odobral vašim umetnikom, nego da bi bili to pravi Italijani, kajti danes sem uverjen, da vse, kar je kulturnega, vse, kar je lepega, ljubijo in ustvarjajo tudi Hrvate — oni stopajo danes skupno z drugimi kulturnimi narodi!«

Komu naj se zahvalimo na taki sodbi? Naši operi, njeni upravi in vsem našim umetnikom. Vi ste pripomogli sveti naši stvari, k našemu trpinju, kakor ga narod ni občutil več od Gaja do danes. Vstrajajte na delu, a hvalečni narod se bo vas spominjal za vedno in vas blagoslovil.

Vip.

In margine.

Il lupo e le pecore.

C'era una volta un'immensa prateria ove pascolavano numerose pecore. Le pecore erano di due razze diverse. Vivevano in quella prateria da secoli. Erano custodite da buoni pastori. Vivevano come vivono tutte le pecore: in pace fra loro. Ma un giorno morirono i pastori e le pecore rimasero senza padrone. Un lupo, guidato da una scailra volpe approfittò del momento e s'intruse fra il gregge. La volpe si mise a ballare e a far capriole. Il lupo, fingendosi umile o mansueto, si presentò alle pecore e si offerse quale pastore. Diceva ch'era venuto a difenderle dalle insidie di altri lupi mal intenzionati. Altrettanto dichiarò la volpe. Essa era venuta anche per divertirle e dare loro buoni consigli. Le pecore inganate dalle moine della volpe e dall'umiltà del lupo, accettarono rassegnate i nuovi padroni. Ma un bel mattino le pecore s'accorsero che durante la notte era venuto a mancare un agnello — un bell'agnello, tutto bianco e riccinto, che era il prediletto di tutto il gregge. E per quanto lo cercassero tutto il giorno non riuscirono a rintracciarlo. Sospettarono del lupo e della volpe, ma i due astuti animali protestarono la loro innocenza e nella madre dell'agnello scomparso e presso le altre pecore affini insinuarono il sospetto, che le pecore dell'altra razza ci doversero entrare nella sparlazione dell'agnello. Tennero lunghi sermoni sulla diversità di razza. Alzarono le pecore di una razza contro quelle dell'altra e seminarono la discordia fra il gregge, ora dando ragione alle une, ora alle altre. Da quel giorno la pace fu turbata nell'immensa prateria. Il lupo e la volpe ne approfittarono. Quasi ogni notte veniva a mancare un agnello. E il lupo e la volpe ingrassavano. Un brutto giorno il lupo fece lega con alcuni macellai e mandò le giovani pecore e i giovani montoni al macello. Voleva ascottigliare il gregge eliminando i più forti, per meglio dominare sui deboli. Le buone pecore appena allora apersero gli occhi. Dimenticarono i vecchi rancori e si affrettarono. Ciò irritò il lupo che urlò al tradimento. A perorare la causa del lupo fu chiamato l'asino — anzi un'asina — alla quale il lupo assegnò molta paglia. L'asina inforco gli occhiali verdi, e indossò la toga. Muscamente ostinata, si mise a tagliare: Do—re—mi—fa—sol—do! Ma il trucco dell'asina fu a tutti palese. Morale della favola: raglio d'asina non arriva in cielo. Trifussa.

Jugoslovansko gledališče v Trstu

Jugoslovani! Zivo so nam se v spominih prekrasne majniške praške slavnosti; dokazale so nam, da je gledališčne ona točka, ki tvori glavno oporišče nele kulturne, ampak tudi političnemu gospodarskemu, socialnemu življenju naroda. Pridno so vsled tega pričeli bratje Čehi zbirati sredstva za drugi Tajlin hram v Brnu. Bratje Hrvati se pripravljajo, da v kraljevem Zagrebu sezidajo drago ognjišče narodne prosvete. In tudi naša belga Ljubljana čuti kakor sramota, da je bilo njeno svetišče odvezto Muzam, ter hočejo to popraviti s tem, da jih dostojno zopet uvede v hram, njim posvečen. Trst, ti krasni biser ob azurni Adrijli, ki se dviga ponosno in obetaš Jugoslovstvu lepo bodoč-

omalne roka, dvignjena v udarec. A daleč je, daleč se ta čas in dolga je še pot na Kalvarijo! Oj, dolga in tako težka! Bil sem pri etapnem poveljstvu. Ker mi je brnil ponos, da bi srce Slovenije oskrnilo z neslovensko besedo in sem na nemška vpra

nost, tudi ti moraš vstati in se skušati dvigniti do svojih posestov zlate Prage, kraljevega Zagreba, bele Ljubljane. Tvoj narod Jugoslovanski je svesten, požrtvovalen, kulturn. V tvoji sredi naj vstane spomenik in dokaz našega napredka, naše civilizacije, naše krepke volje do srečne, slavne bodočnosti. Naša dramatična umetnost je široko dostopna gostovalec v naših skromnih narodnih domovih. Preretni so ji prostori, postali smo večji, krila Genija se širijo, kraljica Muz išče dostojnega svetlišča.

Našemu narodnemu razvoju, rastočemu političnemu vplivu, gospodarskemu razmahu mora odgovorjati povečana skrb za našo umetnost. Vidni znak tega našega prizadevanja, našega napredka bo:

Jugoslovansko gledališče v Trstu. Jugoslovani!

Zberimo svoje moči, žrtvuemo, delujemo, gradimo! Dokazimo, da si hočemo priboriti zares svojo neodvisnost in samostojnost v vsakem oziru in v vsakem pogledu. Borimo se za njo s plemenitim orožjem: z uma svetlim mečem. Prosvetlovanje k slobodi!

Zbirajte, zbirajte, kakor zbira mravlja, polajamo kamenček h kamenčku, vztrajno, vneto, navdušeno, požrtvovalno, do cilja. Ki je Jugoslovanski Talijin bram ob Adriji!

Dramatično društvo v Trstu. 10. junija 1918.

Dr. L. M. Čok, predsednik, Vl. Rybář, tajnik.

»Dramatično društvo v Trstu« si je stavilo nalogo, da stori vse v dosegu gori navedenega cilja in je tudi že pričelo z delom. Prispevki za »Jugoslovansko gledališče v Trstu« naj se pošiljajo na naslov društvenega blagajnika g. Frana Rusa, Splošna hranilnica, Trst.

Aprovizacijske stvari.

Goveje meso.

Jutri, v torek, 25. t. m., se bo vršilo razdeljevanje govejega mesa proti preščinjenju št. 27 izkaznice za meso in maščobe in proti izročitvi izkaznice št. 42 serije a, b, c in d. Na vsako izkaznico se bo dobila 1/2 kg mesa. Prodaja se prične ob 6 zjutraj in naslednjih mesnicah: Spangher Barkovlje, Punter Greta Zg., Bin, Rojan 9, Benedettich, ul. Borovčičeva 45, Paronitto P. Caserma 6, Crisich ul. Poste 16, Cadorini ul. Nadvoj. Josipa 11, Borgnolo ul. Lazzaretto vecchio 52, Visintini ul. Cavana 22, Borzer ul. Tigor 10, Stabile ul. S. Michele 5, Castro ul. Fontanone 19, Benedettich S. Sebastiano 7, Polacco ul. Becherie 47, Pasqualini ul. Marije Terezije 41, Zadnik P. S. Giovanni 6, Martinelli P. Legna 8, Polacco ul. Torrente 26, Veronese ul. Largo Santorio 3, Fontanon ul. Amalia 32, Polli ul. Acquedotto 13, Malusa ul. Parini 15, Costelliz ul. Giulia 67, Penso ul. Giulia 7, Pantoni ul. Giulia 18, Barba ul. A. Volta 2, Periatii, ul. Barriera vecchia 4, Illicher ul. Barriera vecchia 8, Barbieri ul. Barriera vecchia 15, Krassnig ul. Molin a vento 1, Cossich ul. Foscolo 2, Saffaro ul. Istituto 30, Ferluga ul. Donadoni 6, Marussig Settefontane 248, Polacco ul. Settefontane 44, Pozzi ul. Settefontane 1, Del. zadruga ul. Settefontane, Del. zadruga ul. S. Marco, Comisso, ul. Campo S. Giacomo 19, Culot ul. Giuliani 23, Rizzian ul. dell' Istria 36, Godina Skedenj 138, Gatznig Skedenj 50

Cene: Sprednji deli s priklado K 17'20 kg. Zadnji deli s priklado K 20'— kg.

Domate vesti.

Opozarjamo na zadušnico za pok. Dušanom Cotičem, ki se bo darovala jutri, v torek, ob 7 1/2 zjutraj pri sv. Antonu novem.

»Odkrita beseda«. V večeršnjem članku dra. Rybářa pod tem naslovom je prva dva stavka 6. odstavka v 4. koloni tiskarski škrt hudo pokvaril, da ju moramo tu ponoviti. Citati treba: treba »Z ustanovitvijo (in ne »vztrajnostjo«) banke se nam je odprla možnost za organizovanje naše trgovine in pomorstva. Specifijska tvrdka »Balkala je ustanovitev (ne: ustava) naše banke.

Vojno - pomožni urad političnega društva »Edinost« posluje v prostorih »Tržaškega podpornega in bralnega društva« v ulici Carintia št. 39, I. nad, na levo, in sicer, izvemski nedelje in praznike, vsak dan od 9 in pol pop. do 12 in pol pop. Ob tem času je urad na razpolago strankam za vsakokovrstna pojasnila in sestavljanje vlog v vojnosciskrskih in raznih drugih zadevah. V slučajih potrebe bo poslujoči uradnik za stranke tudi osebno posredoval na pristojnih mestih.

Slovanskemu učitelstvu Istre poručuje »Slov. učit. društvo za okraj Kopar«, da če dne 30. VI. 1918 o podne u pučkoški školi na Kozini biti sastanak učitelstva, na kojem će naš delegat Jos. Bačić izvesti o deputaciji primorskog učitelstva k g. c. kr. ministara financija in nastave. Posebnih poziva se ne če slati radi poznatih poteškoča.

da groza naše sovražnika, da se bodo odkimali od našezemskega žara našega svetlega ognja in jim svoje srce in iz njenih oči so bili žarki neskončne dobrote in usmiljenja in usta so ji ljubeče šepetala: »Odpustame.

Stopali smo po gričku, kjer je samevala hišica štiri dolge, dolge mesece in pribitela sta nam naproti služkinja Marija in vrtnar in nam segla v roke s toplo ljubeznijo. O, ve zlate, preproste duše! Ne znajo govoriti usta, iz oči vam silje zvesta udanost; njih topli žarki nas oblemajo in ogrevajo in domovina nam kliče iz njih svoj solnčni »Dobrodostli!« In Boj, naš dobi Boj, kako se je vspenjal po nas in se dobriklal, kot bi vedel, da smo prišli iz temne, mrzle dežele, kjer ne uspevajo nečine rože ljubezni in sočutja do rodnih bratov. In mačica, ta nas je tudi tako spoznala, in mi skočila na rame in začela je godrnjati in mi praviti svoje lovske doživljaje, igračica! Tako čudne, velike ptice je videla zletati po zraku, a bili so vedno tako visoko in nikdar jih ni mogla uloviti in porušiti.

In vse je oživilo krog nas; zasmehljale so se vrtnice in zarudele vesella in tisoč glavice se je nagnilo v pozdrav in začepetala so drevesa in močerni kosanji je sklonil svoje veje, da bi nas objel po dolgem, dolgem samevanju. Se je drhtel zadnji poljub umirajočega solnca na gričku, potem pa je zgrnila Noč svoja melika krila čez goriški raj in na nebu je vzcvetelo zlato brstje in čudovita roža se je odprla in vsula je melike sanje na zemljo, in srebrne liste je natrosila v temne lase speče domovine. (Nadaljevanje v prihodnji nedeljski številki.)

zato neka se kolegice i kolegi medjusobno dogovore i u potpnom broju dodju na sastanak.

Danes, ob 8 zvečer, pevška vaja pri sv. Ivanu. Prosim polnoštevilne udeležbe. — Pevovodja.

Mestna zastavljavnica. V torek, 25. t. m., dopoldne se bodo prodajale na javni dražbi dragoceno, zastavljene na razne prejšnje številke serije 142, popoldne pa na nedragoceni predmeti (obleka in perilo), zastavljene meseca novembra l. 1917. na zastavne listke serije 142 in sicer od št. 36.901 do št. 38.700.

Književnost in umetnost.

Kr. hrv. zagrebško deželno gledališče. Sročnja zadnja uprizoritev »Lucie di Lammermoor« je uspela prav dobro. Gledališče primeroma dobro obiskano. Občinstvo dobro razpoloženo.

Večeras ostaje kazališče zatvoreno.

Sutra, u torek u 8 sati večer treća predstava opere Rigoletto, sa g. Robertom Primožičem u naslovnoj ulozi. Ostale glavne uloze pjevaju gdje Ada Sari, Marta Pospisil-Ivanova i Mica Zličar, te gospoda Rljavec, Križaj i Pisarević. Dirigira Mo. Baranović. — Prvi novitet: Madame Butterfly.

DAROVIL.

— V počastitev spomina Dušana Cottića daruje g. Zvonko Tomazič K 20— za Sokola v Trstu. Denar hrani uprava.

MILAN SKRBINŠEK:

Epizodne vloge -- kritika in režija.

(Konec)

Torej ravno epizodne in »skoraj« epizodne vloge so v drami vzrok one mogočane gonilne sile, ki tvori dejanje. Iz te obojestranske važnosti najdaljših in krajših in najkrajših vlog pa sledi, da zahtevajo epizodne figure ravno tako močno razvit umetniški čut, kakor zastopanje prvih ensembelskih pozicij. Epizodni igralci ne bi smeli biti nič manj umetniki, kakor junaki in vsi drugi zastopniki prvih strok. Posebno močni talenti pa morajo biti epizodni igralci v karakteriziranju. Igranje teh epizodnih vlog zahteva namreč osterjšo, epigramatično zasnovano karakteriziranje. V čisto kratkem času je treba narisati s pomočjo nekaj kretni in besed to ali ono osebnost. Ker igralec epizodne vloge nima prilike označiti značaj osebe, ki jo predstavlja na dolgo in široko, (saj ima premalo besed, je premalo časa na odru), mora igrati mnogo bolj poglabljeno, kakor igralci najdaljših vlog, ki nastopajo v vseh dejanjih, so torej vse večer na odru, in imajo tako časa dovolj, da označijo lepo polagoma občinstvu značaje oseb, ki jih predstavljajo. Vsa igra epizodnega igralca mora biti intenzivnejša, a ob enem ne vsiljiva ter kolikor mogoče enostavna — in to je ravno težko: intenzivnost zahteva talent h karakteriziranju in jako mnogo čustva, enostavnost pa fin umetniški čut.

Pri nas za vse to ni najti razumevanja, niti pri kritiki in občinstvu, niti pri večini našega igralškega obojstva. Pri nas se boljši igralci navadno brani epizodnih vlog, češ, to je pod molo častjo, da igram takšnega »psa«, kakor se v gledališkem žargonu navadno nazivljejo takšne vloge. Seveda, včasih vodstvo pri najboljši volji ni mogoče osrečiti vseh prvih igralcev z dolgiimi vlogami, in tako se večkrat zgodi, da je ta ali oni prisiljen igrati tudi kako manjšo vlogo, kar stori seveda z nevoljo. Kier pa ni ljubezni, ni uspeha.

Seveda, ko bi kritika imela toliko razumevanja za oder, da bi epizodnih vlog ne podcenjevala, temveč jim pripisovala celo še prav posebno važnost, bi polagoma tudi občinstvo začelo pojmovati vso stvar drugače in pravilneje, in igralci bi se potem seveda poprijeli tudi manjših vlog z navdušenjem. Toda v naših dnevnikih, kakor tudi v literarnih revijah se najdejo v kritikah jako pogostoma fraze, kakor: »Vse druge vloge so pa epizodne.« In občinstvo še pristavi: »Ne izplača se torej o njih govoriti, niti se zanje zanimati.«

Nikakor ne zanikavam, da bi moral igralec, ki ima za svojo umetnost pravo razumevanje, študirati svojo epizodno vlogo z vso neumevanju pri kritiki in v zveze neupoštevanja pri občinstvu, natančno in vestno. Igralec bi moral vzlic temu, da občinstvo ne zna ceniti njegove umetnosti, da niti ne opazi n. pr. različnih nijans v njegovih igri, izigrati svojo vlogo tako fino in intenzivno, kakor mu to njegov talent in umetniški čut omogočujeta. Saj je n. pr. tudi Michel Angelo naslikal strop Sikstinske kapele tako detajlirano, da opazimo tri četrtine vse tu nakopičene krasote šele potem študija fotografirskih reprodukcij. In ker takrat ni bilo niti fotografij, niti daljnogledov, je moral Michel Angelo pač s tem računati, da bodo ostale te fineze za vse čase neopažene. Ali saj to je ravno idealno in lepo. In samo umetnik, ki tako ustvarja, je vreden živeti v vsemirju Onega božanstva, ki nam je ustvarilo v naravi nešteto krasot, čisto brez brige za to, če jih bo človek vžival ali ne. To božanstvo nam je v človeštvu čisto nedostopnih krajih, to je na najvišjih bregovih in v brezmejnih globočinah morja, nakopičilo najrazličnejša čudesa in vse polno krasote, četudi je vedelo, da mu človeštvo ne bo k temu nikdar uplavdiralo. — Toda igralec je navsezadnje tudi človek, in kot tako podvržen občečloveškim slabostim.

Zato pa je treba, da zavzame že enkrat naša kritika ono edino pravo stališče, ki govori o enaki vrednosti kratkih in dolgih vlog. S tem bo kritika tudi dosegla, da ne bo treba gledati občinstvu v glavnih ulogah vedno le enih in istih ljudi, in da bodo tako predstave zanimivejše in pestrobarvnejše.

Predvsem pa bi se na ta način opomoglo oni veliki napaki, da igra pri nas režiser vedno najdaljšo vlogo, kar je na vsak način nesmiselno in skrajno nepraktično. Ne bom utemeljeval za zdaj te moje zadnje trditve na dolgo in široko. Vprašam le, kaj bi poreklo občinstvo, če bi videlo, da dirigent simfonije — sam igra prvo violino! — Režiserju bi se ne zdelo pod častjo igrati epizodne vloge, in tako bi bilo potem mogoče, da bi se mogel posvetiti svojli nalogi — režiranju — v oni najvišji meri, ki je pri nas sploh mogoča.

Naloga režiserjeva namreč ni to, kar meni oni gospod člankar, Režiser, ki ravna po njegovem receptu: »pripomoči svojli (to je »glavni«) ulogi do tistev eljave, ki je povzdigne nad vse druge«, je čisto navaden častilopnež, ki oskrnuje pisateljevo delo s tem, da si ga priklonji na odru v dosegu egoističnih ciljev, ki leže v »aplavzu, časti in slavi«. Vsak igralec bi moral iti na oder z zavestjo, da

se ne sme riniti v ospredje in stopiti iz okvira, temveč da mora biti le del celote.

Igralec si zamisli svojo vlogo seveda tako, kakor jo občuti, in če je pobral in obenem tudi doživel vso dramo, predno se je lotil svoje vloge, je bo tudi občutil z ozirom na celoto prav, to se pravi, tako, da s svojo igro ne bo stopil iz okvira. Zadnja kontrola za njega v tem oziru pa je režiser. Dasi si ustvari igralec svoj značaj le z ozirom na lakovost celotne drame in vseh drugih figur, je mnogokrat vendar še presamostoina enota. Režiser šele ima potem nalogo, da prilagodi te posamezne značaje celoti.

Mestna zastavljavnica v Trstu (Cívico monte di pietà) daja predvjeime na vrednostne papirje, kakor n. pr. obveznice, državna in občinska posojila, efektne loterije itd. s 6% letnimi obresti. Sprejema v prostovoljno prodajo na javni dražbi vsakovrstne vrednostne in brezvrednostne predmete, ne da bi se isti zastavili, in v navadno širabno vrednostne papirje po zmernih odškodninah.

Češko Budjevička Restavracija (Bosá-kova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja v ul. G. Galatii (zraven glavne pošte.) Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

MALI OGLASI

se računajo po 6 stot. besedo. — Masno tiskano besede se računajo enkrat več. — Najmanjša pristojbina znaša 60 stotink.

Dva čevljarska Singerjeva stroja in en ročni stroj prodam. Sv. M. Magdalena zgornja Rivo št. 1. Julijan.

Kuhinjsko pohištvo prodam ali zamenjam za jestvine. Naslov pove Ins. oddelček Edinosti. 2348

Posrežnico iščem za popoldanske ure. Via Comarciale 9, III. vr. 37. B 21

Hotel Transalpina išče sluzkajo srednje starosti. 2341

Kupujem vreče vsake vrste. Fran Babič, ul. Mo in grande št. 20. 2347

Kupujem vreče, korvine, vrvi in rabljeno pohištvo. Degrossi ul. S. Caterina 8. Saldašice. 2311

Izdarjena šivilja izdeluje in popravlja ženske obleke po najzmernejših cenah. N. J. večja eleganca. Sprejmejo se deklice proti mesečnini. Steindler, ul. Zvezovani št. 5. D 28

Soba v postrežstvu s kuhinjo se odda takoj v I. nadstropju liše št. 19 v ulici Carintia. 2342

Fotograf Anton Jerkič postuje v svojem ateljeju v Trstu, Via delle Poste št. 10. 40

Vinske sode kupuje Hotel Balkan, Trst, Piazza Caserma. 2353

»Liquore Godina« (proti nevralgiji, revmatizmu, skrinji in protini) se prodaja v vseh lekarnah. D 16

C. kr. priv. Austr. kreditni zavod za trgovino in obrt

Podružnica Trst, Trg Marije Terezije 2.

Za shrambo vrednostnih papirjev in dokumentov se priporoča vzeti v najem varnostno jekleno celico (Safes) pod ključem najemnika, katera je zavarovana proti ognju in tatvini v Oklopnem zakladu podružnice c. kr. priv. Avst. zavod za trgovino in obrt. — Podružnica Trst, Trg Marije Terezije št. 2.

64° C LIPIK svetovno kopalnišče zdravi TRGANJE udov in revmatizem v Slavoniji otroške bolezni in notranje bolezni potom kopeli, blatni kopeli, pitja vode, solnčnih kopeli in električnega zdravljenja. S kopaljo spojena penzija, restavracija, kavarna, slašičarna z lastnim obratom. Godba. Izborna oskrba. — Stanovanja in kopeli v istem posloplju. Prospekte pošilja ravnateljstvo. Radioaktivne, alkalčne, solnčne in jedne toplisce. Zdravljenje z vodo.

Pfaff Stroj za šivanje in vezanje, pravi nemški vzorec. Seidel & Neumann in »Singer« Rasl & Gasser Bogata zaloga vseh potrebščin. Mehanična delavnica za vsako popraviljanje. — Trdka ustanovljena leta 1878. — FRANCESCO BEDNAR Trst, ulica Campanile št. 19.

SIGORIN Prodám 8—10 q malinovca v sodih od 40 kg naprej. Velika izbira likerjev v steklenicah, šampanjec „Charles Blanche“, asti spumanti, refošk ter muškát desert. I. Parčina & Co — Trst ulica Donizetti št. 1.

10 vagonov finega koroskega jabolčnega mošta odda tako VALETIN PAULIČ, št. Peter pri Celovcu. Cena: 2 K liter. — Sode je treba posiniti. V ulici Pondares št. 2 (vogal Barriera vecchia) kupuje se: Vreče do K 7.— vsako. Pletene odeje do K15.— kg. Cunje po 80 vin. kg. V. CESANA.

Turška G. JESS v Trstu bo zaprla v kratkem svojo prodajalno izgotovljenih oblek v ulici Barriera vecchia št. 15. Pozivlja se zato cenjeno občinstvo naj uporabi to priliko, da si preskrbi po znanih ceni blago ki je še v zalogi, posebno zimsko blago, kakor obleke za ženske in deklice, bluze, svile, satin, obleke za otroke, klubuke i. t. d. i. t. d. — Zamenja se tudi za živila. — Emilia Ceregato Trst Campo S. Giacomo 2 Priporoča cenjen občinstvu svojo trgovino pisarniških in šolskih potrebščin. Prodaja razglednic in igrač vseh vrst. Prodajajo se tudi mehaniki v slov. jeziku.

Kabaret-Varieté MAXIM Trst - Via Stadion 10 - Trst Odprt od 8' zvečer naprej Vstopnina K 2

Kupujte samo domači izdelek to je Emona PRIZNANO NAJBOLJŠI pralni prašek Dobiva se pri Milan-u Hočevar — Ljubljana.

JADRANSKA BANKA Trst, Via Cassa di Risparmio št. 5 (Lastno posloplje) Kapital in rezerva K 23,500,000.— Filijalke: Dunaj Tegethoffstrasse 7—9, Dubrovnik, Kotor Ljubljana, Metković Opatija, Split, Sibenik, Zadar. Vloge na knjižice 3 1/2%, Vloge na knjižice od dneva vloge do dneva vzdiga. Rentni davek plačuje banka od svojega. Obrestovanje vlog na tekočem in ziro-računu po dogovoru. Akreditivi čeki in nakaznice na vsa tu-in inozemska tržišča. — Kupuje in prodaja: vrednostne papirje, rente, obligacije, zastavna pisma, prioritetne delnice, srečke, valute, devize, promese itd. Daje predvjeime na vrednostne papirje in blago ležeče v javnih skladiščih. — Safe Deposits. — Prodaja srečk razredne loterije. Zavarovanje vsakovrstnih papirjev proti kurzni izgubi, revizija zrebanja srečk itd. brezplačno Stavnai kredit, rebusov krediti. — Borzna naročila. — Inkaso. — Menjalnica. — Eskompt menic. Telefoni: 1463, 1793 in 2666. Brzojavni: JADRANSKA Uradne ure: od 9 do 1 popoldne

PODPISUJTE OSMO AVSTRIJSKO VOJNO POSOJILO ki sestoji iz a) 5% državnega posojila amortiziranega v 40 letih, davka plosti po K 92.—%, s odbitkom obresti enega meseca, t. j. K —46, tedaj netto po K 91.54%. Podpisuje se lahko nominalnih od K 50.— naprej. Rendibiliteta, najvišja: 7.36%., najmanjša: 6.06%., b) 5% državnih zakladnic davka prostih odpovedljivih po nominalnih vrednosti od 1. septembra 1924 s prednaznanilom od 6 mesecev. Netto po K 95.50%. — Rendibiliteta: 6.43%. Podpisovalcem državnega posojila in državnih zakladnic se ponuja več dobiček s tem, da odrezki ki zapadejo dne 1. septembra 1918 (s izvanrednim uživanjem obresti za 3 mesece) se takoj izplačajo, tako da bodo posojila iz zakladnice imele odrezke od 1. marca 1919. Sledeče banke sprejemajo podpisovanja in nudijo z ozirom na posebni patrijotični namen tega posojila vse možne olajšave se dajejo vsa potrebna pojasnila: Jadranska banka, Trst in Dunaj, I. Tegethoffstrasse 7. Podružnica Anglo-Avst. ijske banke, Trst in Dunaj, I. Wallnerstrasse 2. Centralna banka nemških posojilnic. Banca Commerciale Triestina, Trst in Dunaj, I. Schotterring 2. Tržaška podružnica Ljubljanske kreditne banke Banca di credito popolare. Banca Generale di depositi podružnica v Trstu, Via S. Nicolò 8. Podružnica c. kr. priv. avstr. Kredinega zavoda za trgovino in obrt, Trst in Dunaj VII, Zoller gasse 2. Banka Union podružnica: Trst in Dunaj I. Wächtergasse 1. Podružnica Zivnostenske banke, Trst in Praga Panska ulica 7.